

HE 19/2010 vp

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kirkkolain
16 luvun ja 25 luvun 12 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kirkkolakia siten, että seurakuntien ja useamman seurakunnan yhteisten keskusrekistereiden ylläpitämät jäsenrekisterijärjestelmät korvataisiin kirkon yhteisellä jäsenrekisterijärjestelmällä. Keskitetyn tietojärjestelmän tekni-

sestä ylläpidosta vastaisi kirkkohallitus. Seurakunnat ja keskusrekisterit vastaisivat edelleen muista tietojärjestelmistä ja ylläpitäisivät jäsentietojärjestelmän tietoja.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2011 alkupuoliskolla.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Kirkonkirjat

Uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain (614/1998) 1 §:n mukaan uskontokunnan jäsenrekisterillä tarkoitetaan evankelisluterilaisen kirkon, ortodoksisen kirkkokunnan sekä rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien jäsenistään pitämää rekisteriä, johon kerätään ja talletetaan uskontokunnan toiminnan ja hallinnon kannalta tarpeelliset tiedot. Lain 2 §:n mukaan uskontokunnan jäsenrekisterin rekisterinpitäjänä on uskontokunta, sen seurakunta tai toimitus, jonka tehtäväksi rekisterinpito on säädetty tai uskonnollisen yhdyskunnan yhdyskuntajärjestyksessä määrätty.

Seurakunnille on kirkkolainsäädännössä turvattu itsenäinen asema seurakunnallisten tehtävien hoitamisessa. Kullakin seurakunnalla on oma maantieteellinen alueensa, ja alueperiaatteen mukaisesti kirkon jäsenet ovat sen seurakunnan jäseniä, jonka alueella he asuvat. Kirkonkirjoista ja niiden pitämisestä säädetään kirkkolain (1054/1993) 16 luvussa ja kirkkojärjestyksen (1055/1993) 16 luvussa. Seurakunta on kirkonkirjojen pitämisessä henkilötietolain (523/1999) tarkoitettu rekisterinpitäjä. Rekisterinpitäjä on keskusrekisteri, jos sellainen on perustettu.

Kirkonkirjojen pitäminen ja järjestäminen on kirkkoherran ja keskusrekisterin johtajan tehtävä. Päätöksenteko kirkonkirjojen pitämisestä koskevilla asioilla kuuluu kirkkoheralle tai, jos seurakunnalla on yhteinen keskusrekisteri, sen johtajalle.

Kirkonkirjoja ovat 1) uskontokuntien jäsenrekistereistä annetussa laissa tarkoitettu jäsenrekisteri, 2) luettelot kastetuista, rippikoulun käyneistä ja konfirmoiduista sekä henkilöistä, joiden avioliiton esteistä on toimitettu tutkinta, avioliittoon vihityistä, kuolleista ja haudatuista, muuttaneista sekä kirkosta eronneista ja kirkkoon liittyneistä sekä 3) ennen uskontokuntien jäsenrekistereistä

annetun lain voimaantuloa pidetyt kirkolliset väestörekisterit ja niihin kuuluvat asiakirjat.

Kirkonkirjoihin perustuvat todistukset antaa kirkkoherra, seurakunnan muu pappi tai keskusrekisterin johtaja tai tuomiokapitulin määräämä muu kirkonkirjojen pitämiseen pehryntynyt henkilö.

Kirkkohallitus antaa tarkempia määräyksiä kirkonkirjojen pitämisestä, kirkonkirjojen ja seurakunnan arkistoon kuuluvien muiden asiakirjojen järjestämisestä, säilyttämisestä ja hävittämisen edellytyksistä sekä vahvistaa niistä luovutettavista tiedoista seurakunnalle tulevan maksun. Kirkkohallituksen toimivalta rajoittuu määräysten antamiseen niistä asioista, joista ei laissa, asetuksessa tai kirkkojärjestyksessä yksityiskohtaisesti säädetä.

Seurakuntayhtymään kuuluvat seurakunnat voivat järjestää kirkonkirjojen pitämisen kokonaan tai osaksi keskusrekisteriin. Keskusrekisterin perustamisesta päättää yhteinen kirkkovaltuusto. Jos muut kuin seurakuntayhtymään kuuluvat seurakunnat haluavat järjestää kirkonkirjojen pitämisen yhteiseen keskusrekisteriin, seurakuntien kirkkovaltuustojen on tehtävä siitä sopimus. Keskusrekisterin perustamisesta on pyydettävä kirkkohallituksen lausunto.

Kirkonkirjojen pitämiseen liittyvät tietojärjestelmät

Jo 1600-luvulta seurakunnat ovat kirjanneet tietoja jäsenistään ja näiden perhesuhteista historiakirjoihin. On kerätty tietoja kasteista, rippikoulun käymisistä ja konfirmaatioista, vihkimisistä, lasten syntymistä sekä paikkakunnalta toiselle muutoista. Merkintöjä on tehty myös lukutaidosta tai sen puuttumisesta, rokotuksista ja joskus jopa annetuista nuhteista ja rangaistuksista. 1950—1960-luvuilla siirryttiin käyttämään perhelehtiä kirkonkirjojen sijaan. Tiedot kopioitiin perhelehdille ensin käsin kirjoittamalla, sittemmin kirjoituskoneella. Näin voitiin siirtää vaikeasti käsiteltävät ja osittain huonokuntoiset kirkonkirjat talteen arkistoon.

Seurakuntien ensimmäinen jäsentietojärjestelmä, HEVA, otettiin käyttöön Helsingin ja Vantaan seurakunnissa vuonna 1991. Sen jälkeen rakennettuja ja käytössä olleita jäsentietojärjestelmiä ovat Sirius Oracle, Sirius Progress, TietoSirius ja Status Papinkirja. Kaikki seurakunnat ottivat lokakuuhun 2004 mennessä käyttöön atk-pohjaisen jäsentietojärjestelmän ja liittyivät KIRKKO-verkkoon. Siitä lähtien on ollut käytössä kaksi jäsentietojärjestelmää: Sirius ja Papinkirja. Samaan aikaan otettiin käyttöön myös kirkollisten toimitusten tietojen (kaste, rippikoulu, konfirmaatio) yhteinen tietokanta, KITPA, ja Väestörekisterikeskuksen tarjoama tietojenkäsittelypalvelu, jonka avulla näitä tietoja ylläpidetään ja välitetään seurakunnille.

Vuonna 1969 perustettiin Väestörekisterikeskus (VRK), ja 1970-luvun alkupuolella valtakunnallinen atk-pohjainen väestön keskusrekisteri (nykyisin väestötietojärjestelmä, VTJ), johon on koottu pohjatiedot seurakuntien ja maistraattien perhelehtien tiedoista. Seurakunnat eivät ole lokakuusta 1999 lähtien enää olleet virallisia väestörekisterinpitäjiä, mutta ne hoitavat edelleen tiettyjä viranomaistehtäviä, joita ovat esimerkiksi virkatoimistusten antaminen, lapsen nimi- ja äidinkielitietojen ilmoittaminen kasteen yhteydessä, avioliiton esteiden tutkinta sekä kirkollisen vihkimisen, kirkkoon liittymisen, kirkosta eroamisen ja kirkollisia toimituksia koskevien tietojen ilmoittaminen väestötietojärjestelmään. Manuaalisten perhelehtien tietojen päivittäminen lopetettiin vuoden 2005 alussa. Myös Väestörekisterikeskus lopetti seurakuntien jäsenten ja viitehenkilöiden muutostietoja sisältävien manuaalisten muutostenluetteloiden tulostamisen ja välittämisen seurakunnille.

Seurakuntien toiminnassa tarvitaan jäsentietojärjestelmän tietojen lisäksi myös muita henkilörekisterejä ja muun muassa erilaisia jakelulistoja. Näiden niin sanottujen asiakastietojen käyttö sähköisessä muodossa on kasvanut viime vuosina ja tulee edelleen kasvamaan. Näin on erityisesti suurissa seurakuntayhtymissä, joissa asiakastietojen käsittelyn kehittäminen on otettu osaksi tietohallintostrategiaa. Asiakastiedot liittyvät esimerkiksi hautaoikeuden haltijoihin ja haudanhoitosopimusten tekijöihin, diakoniatyön asiakkai-

siin, vapaaehtoistyöntekijöihin, rippikoululaisiin ja päiväkerholaisiin sekä heidän huoltajiinsa.

Seurakunnilla on myös asiakkaita, jotka eivät ole luonnollisia henkilöitä. Näitä ovat esimerkiksi seurakuntien tiloja vuokraavat järjestöt. Näillä ei ole yhteyttä jäsenrekisteriin, joten yhteystiedot ja yhteyshenkilöt on joka tapauksessa tallennettava erikseen.

1.2 Nykytilan arviointi

Nykyinen järjestelmä, jossa seurakunnat ja keskusrekisterit voivat antaa todistuksia vain omista jäsenistään, ei mahdollista hyvää asiakaspalvelua. Kun esimerkiksi tarvitaan sukuselvitys perunkirjoitusta varten, asiakkaan on pyydettävä todistus jokaisesta seurakunnasta, jossa henkilö on ollut kirjoilla 15 vuotta täytettyään.

Jokainen seurakunta ja keskusrekisteri joutuu erikseen miettimään hallinnassaan olevien tietokantojen tietoturvaan, tietojärjestelmien tekniseen ylläpitoon ja hankintoihin sekä sähköiseen arkistointiin liittyvät kysymykset ja käytännön järjestelyt sekä vastaamaan niiden toteuttamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Seurakunnat käyttävät kirkonkirjojen pitämisessä kahden eri järjestelmätoimittajan sovelluksia, joko Status Papinkirjaa tai Innofactor Siriusta. Molemmilla sovelluksilla voidaan suorittaa kaikki viranomaistehtävien vaatimat toimenpiteet. Status Papinkirjaa käyttää noin 350 seurakuntaa, joilla on yhteensä yli 2,5 miljoonaa jäsentä. Muilla seurakunnilla on käytössään Innofactor Sirius.

Seurakuntien jakautuminen kahden eri sovelluksen käyttäjiksi ei ole hyvä pohja yhteiselle käytäntöjen ja toimintojen kehittämislle eikä kustannustehokkuudelle. Uudet toiminnot ja ominaisuudet joudutaan suunnittelemaan, määrittelemään ja toteuttamaan kahden eri järjestelmään täysin erillisin toimenpitein ja moninkertaisin kustannuksin.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Uudistuksen tarkoituksena on korvata seurakuntien ja keskusrekistereiden jäsentietojärjestelmät perustettavalla kirkon yhteisellä

jäsenrekisterillä. Tätä varten rakennettaisiin kirkolle oma yhteinen jäsentietojärjestelmä ja yksi yhteinen tietokanta. Uusi jäsentietojärjestelmä hankittaisiin kirkon omistukseen ja otettaisiin käyttöön keskitetysti. Uutena toimintona järjestelmässä toteutettaisiin digitoitujen aineistojen hallinta.

Yhteiseen jäsentietojärjestelmään siirtymisen tavoitteena on edistää seurakuntalaisten tasavertaista kohtelua eri seurakunnissa, nopeuttaa palvelua ja parantaa sen laatua. Uudistuksen tavoitteena on myös nostaa tietoturvan tasoa. Lisäksi tavoitteena on saada aikaan kustannussäästöjä pitkällä aikavälillä ja helpottaa seurakuntien sijaisjärjestelyjä.

Voimassa olevassa kirkkolain 16 luvun 2 a §:ssä säädetään kirkkohallituksen toimivaldasta siten, että kirkkohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä kirkonkirjojen pitämisestä. Kirkkolakiin ehdotettavan muutoksen mukaan kirkkohallituksen vastuulla olisivat erityisesti yhteisen tietojärjestelmän tekniseen kehittämiseen ja ylläpitoon liittyvät tehtävät sekä, kuten aikaisemminkin, rekisterinpitöön liittyvien tarkempien määräysten antaminen. Lisäksi kirkkohallitukselle tulisi toimivalta päättää mahdollisista muista kuin yksittäisistä tietojen luovutuksista. Sen sijaan seurakunnat ja keskusrekisterit hoitaisivat tietojen ylläpitoon ja tietopalveluun kuuluvia tehtäviä kuten nykyisin.

Yhteinen tietokanta ja kirkon oma yhteinen jäsentietojärjestelmä antaisivat mahdollisuuden hoitaa keskitetysti jäsentietojärjestelmän tietojen käyttövaltuushallinnan, tietoturvan, sähköisen arkistoinnin, digitoitujen aineistojen hallinnan sekä teknisen kehittämisen ja ylläpidon. Keskitetty tiedonhallinta antaa seurakunnille ja keskusrekistereille nykyistä paremmat mahdollisuudet samantasoiseen, yhdenmukaiseen palveluun ja nykyistä laajempaan seurakuntien väliseen yhteistyöhön.

Koska asiakas- ja jäsentietojen rakenteelliset erot ja erot käyttötarkoituksessa ovat merkittäviä, asiakastietojen ylläpito jäsentietojärjestelmässä monimutkaistaisi huomattavasti jäsentietojärjestelmää, erityisesti sen teknisiä tietoturvaratkaisuja. Pitämällä jäsentiedot ja asiakastiedot eri järjestelmissä voidaan lisäksi selkeästi osoittaa, että viranomaistehtävissä ja muussa toiminnassa käy-

tettävät henkilötiedot pysyvät kontrolloidusti erillään.

Erillinen asiakastietokanta voi kuitenkin olla käytettävissä, ja asiakastietoja käsittelevät järjestelmät voivat saada osoitetietopäivityksiä jäsenrekisteristä. Jäsenten yhteystietojen oikeellisuus parantaa palvelua jo sinällään merkittävästi. Esimerkiksi hautaoikeuden haltijan muuttaminen toiselle paikkakunnalle ei tällöin katkaisisi yhteydenpitoa, kuten nyt voi tapahtua.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Viranomaistehtäviin liittyvät ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Keskitetty tiedonhallinta mahdollistaa sen, että jokaisesta seurakunnasta voidaan tarjota samantasoiset palvelut. Esimerkiksi sukuselvitysten tekeminen nopeutuu, kun seurakuntien väliset kyselyt jäävät pois ja palvelu samalla paranee olennaisesti. Kun jäsentietojärjestelmässä on mukana myös vanhoista kirkonkirjoista digitoituja aineistoja, voidaan palvelua parantaa myös tietojen luovuttamisessa esimerkiksi lääketieteelliseen tai muuhun tieteelliseen tutkimukseen ja sukututkimukseen.

Toiminnallisesti hyödytään, kun rutiinityöt vähenevät. Kirkonkirjojen pitäjien työ keskityisi nykyistä enemmän asiantuntemusta vaativiin tehtäviin ja asiakaspalveluun. Järjestelmän ollessa yhteinen voidaan tehdä sijaisjärjestelyjä seurakuntien kesken ja keskittää erityistä asiantuntemusta edellyttäviä töitä niitä osaaville henkilöille. Ehdotus ei kuitenkaan sisällä ajatusta kirkonkirjojenpidon työn keskittämisestä alueellisesti tai valtakunnallisesti.

Merkittäviä hyötyjä saadaan siitä, että seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä tietojärjestelmien hankintaan ja ylläpitoon liittyvät tehtävät vähenevät. Jäsentietojärjestelmän tietoturva voidaan järjestää yhtenäisellä ja korkeatasoisella tavalla, mikä vähentää tietosuoja-riiskejä. Sähköinen arkistointi voidaan hoitaa keskitetysti.

3.2 Taloudelliset vaikutukset

Uudistus vähentää merkittävästi seurakuntien kirkonkirjojen pitämisen tietojärjestelmäkustannuksia. Kustannuksia selvittäneen esiselvitystyöryhmän arvion mukaan kustannusten säästö yhteensä olisi suuruusluokaltaan 30 miljoonaa euroa kymmenen vuoden ajanjaksolla.

4 Asian valmistelu

Esitys on kirkolliskokouksen ehdotuksen mukainen. Kirkolliskokoukselle esitys valmisteltiin kirkkohallituksessa. Esitys on viimeistelty opetusministeriössä.

Kansallisarkisto, opetusministeriö, valtiovarainministeriö, tietosuojavaltuutetun toimisto, Väestörekisterikeskus, hiippakuntien tuomiokapitulit sekä oikeusministeriö ovat antaneet asiasta lausunnot kirkkohallitukselle.

Kirkolliskokouksen lakiehdotukseen sisältyi viittaus väestötietolakiin (507/1993), joka on sittemmin kumottu väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmenpalveluista annetulla lailla (661/2009). Kirkkohallitus on antanut viittauksen korjaamisesta kirkkolain 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun lausunnon. Samalla on tehty eräitä muita lainsäädäntötekknisiä korjauksia, joita kirkkohallitus puolsi lausunnoissaan.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

16 luku. **Kirkonkirjat ja seurakunnan arkisto**

1 §. *Kirkonkirjat.* Pykälässä määritellään, mitä kirkonkirjoilla tarkoitetaan. Kirkonkirjoja olisivat kirkon yhteinen jäsenrekisteri ja manuaaliset kirkonkirjat. Kirkon yhteinen jäsenrekisteri olisi automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä. Tällaisesta atk-pohjaisesta jäsenrekisteristä käytetään tavallisesti myös nimitystä jäsentietojärjestelmä. Jäsenrekisterin tietosisältö määritellään ehdotetussa 16 luvun 4 §:ssä. Jäsenrekisteri on henkilörekisteri, johon talletetaan kirkon jäsenistä uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 4 ja 5 §:n mukaiset tiedot. Lisäksi jäsenrekisteriin voitaisiin tallettaa manuaalisista kirkonkirjoista digitaaliseen muotoon siirretyt tietoaineistot. Pykälässä käytetään määritelmää ”kirkon yhteinen jäsenrekisteri”. Muissa säännöksissä käytetään lyhyempää määritelmää ”jäsenrekisteri”.

Toisena uutena määritelmänä otettaisiin käyttöön käsite ”manuaaliset kirkonkirjat”. Näillä tarkoitettaisiin voimassa olevan kirkkolain 16 luvun 1 §:n 2 ja 3 kohdissa tarkoitettuja luetteloita ja kirkollisia väestörekistereitä ja niihin kuuluvia asiakirjoja. Tämä määritelmä kattaisi myös vuoden 2004 loppuun asti ylläpidetyt kortistopohjaiset perhelehdet. Perhelehtien ylläpidosta luopuminen perustuu kirkkohallituksen lokakuussa 2004 kirkkolain 16 luvun 2 a §:n nojalla antamaan määräykseen. Tuosta ajankohdasta alkaen ajantasaisten jäsentietojen ylläpito on perustunut ainoastaan seurakunnittain ja keskusrekistereittäin pidettyyn atk-pohjaiseen jäsentietojärjestelmään.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että manuaalisista kirkonkirjoista digitoidut tiedot, jotka on viety jäsentietojärjestelmään, ovat osa jäsenrekisteriä.

2 §. *Kirkonkirjojen käyttötarkoitus.* Kirkonkirjojen tiedot on tarkoitettu käytettäväksi

seurakuntien ja seurakuntien muodostaman seurakuntayhtymän toiminnassa ja hallinnossaan. Kirkonkirjojen tiedot palvelevat myös seurakunnan jäsenten oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamisessa.

Kirkonkirjojen tietoja käytetään seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle säädettyjen tai määrättyjen tehtävien hoitamisessa. Näitä ovat esimerkiksi yleisten hautausmaiden ylläpitoon ja väestökirjanpitoon liittyvät tehtävät.

Kirkkohallitus voisi käyttää yhteisen jäsenrekisterin tietoja tilastojen laadintaa varten. Nykyisin koko kirkkoa koskevat, jäsentietojärjestelmistä saatavat valtakunnalliset tilastotiedot joudutaan keräämään erikseen seurakunnista ja keskusrekistereistä. Kirkkohallitus voisi käyttää jäsenrekisterin tietoja kirkon toimintaan liittyvien tutkimusten tekemistä varten. Lähinnä tämän kaltainen toiminta toteutettaisiin kirkkohallitukseen kuuluvan Kirkon tutkimuskeskuksen suorittamiin tutkimushankkeisiin liittyen esimerkiksi kyselytutkimuksena. Kirkkohallituksen nykyisen ohjesäännön nojalla päätösvalta jäsenrekisterin käyttämisestä tällaisen kyselytutkimuksen tekemiseen kuuluisi kirkkohallituksen virastokollegiolle.

Tuomiokapitulit tarvitsevat jäsentietoja hoitaessaan kirkollisiin vaaleihin liittyviä tehtäviään. Jäsentiedoista selvitetään äänioikeus ja vaalikelpoisuus arkkipiispan ja piispan vaalissa, hiippakuntavaltuuston jäsenten ja kirkolliskokousedustajien vaaleissa sekä lääninrovastien ja pappisasessorien vaalissa. Tuomiokapituli tarvitsee jäsentietoja myös tarkistaessaan papiksi vihkimisen sekä papin ja kanttorin virkaan valitsemisen edellytyksiä.

Henkilötietolain henkilötietojen käsittelyä koskevat yleiset periaatteet kuten huolellisuusvelvoite ja käyttötarkoitussidonnaisuuden periaate koskevat kaikkea kirkonkirjojen henkilötietojen käsittelyä.

3 §. *Keskusrekisteri.* Seurakunnat voisivat, kuten voimassa olevienkin säännösten mukaan, päättää järjestää kirkonkirjojen pitämi-

sen yhteiseen keskusrekisteriin. Keskusrekisterin järjestämisestä säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksen 16 luvussa.

4 §. Jäsenrekisterin tietosisältö. Uskonollisten yhdyskuntien jäsenrekisterin pidosta säädetään uskontokuntien jäsenrekistereistä annetussa laissa. Kirkon yhteinen jäsenrekisteri olisi tässä laissa tarkoitettu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsenrekisteri. Jäsenrekisterin tietosisältö määritellään uskontokuntien jäsenrekisteristä annetun lain 4 ja 5 §:ssä.

Jäsenrekisteriin talletetaan ehdotetun 16 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan myös manuaalisista kirkonkirjoista digitoitut tiedot. Näin ollen kirkon yhteiseen jäsenrekisteriin kuuluvat myös ennen uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain voimaantuloa (1.10.1999) pidettyjen kirkonkirjojen tiedot, jotka on digitaalisessa muodossa siirretty osaksi valtakunnallista jäsenrekisterin tietojärjestelmää. Sama tieto voi siis samanaikaisesti kuulua molempiin kirkonkirjojen osioihin, eli tieto voi olla sekä paperimuotoisella eli manuaalisella perhelehdellä että digitoitussa muodossa osana jäsenrekisterin tietoja.

Jäsenrekisteriin talletettaisiin jäsenistä myös uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 5 §:n 6 ja 7 kohdan mukaisia tietoja. Pykälän 6 kohdan mukaan jäsenrekisteriin talletetaan uskontokunnan jäsenen kastetta, vihkimistä, hautaamista tai muuta vastaavaa toimitusta koskevat tiedot. Muista vastaavista toimituksista kuten avioliiton siunaamisesta, hautaan siunaamisesta, rippikoulun suorittamisesta ja konfirmaatiosta säädetäisiin tarkemmin kirkkojärjestyksessä. Jos esimerkiksi kirkkoon kuulumaton henkilö käy rippikoulun tai kirkkoon kuulumattomat henkilöt siunataan avioliittoon, ei tietoa toimituksesta tallenneta jäsenrekisteriin, koska kyse ei ole kirkon jäsentä koskevasta tiedosta.

Uskontokuntien jäsenrekisteristä annetun lain 5 §:n 7 kohdan mukaan jäsenrekisteriin talletetaan uskontokunnan jäsenen uskontokuntaan liittyvää luottamustehtävää tai siihen verrattavaa tehtävää koskevat tiedot. Tämän kaltaisista luottamustehtävistä, esimerkiksi kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston tai hiipakuntavaltuuston jäsenyydestä tai kirkollis-

kokousedustajana toimimisesta, säädetäisiin tarkemmin kirkkojärjestyksessä.

Jäsenrekisteriin talletetaan tietoja ainoastaan kirkon jäsenistä. Kirkkoon kuulumaton henkilö voi tulla talletetuksi jäsenrekisteriin jäsenen niin sanottuna viitehenkilönä (avio puoliso, lapsi, vanhempi) vastaavalla tavalla kuin nykyään seurakunnittain pidettävissä rekistereissä. Tällä hetkellä seurakuntien jäsentietojärjestelmissä on hyvin paljon seurakunnan jäsenen viitehenkilöitä, jotka ovat kuitenkin jonkin toisen seurakunnan jäseniä. Uudessa yhteisessä jäsenrekisterissä valtaosa jäsenten viitehenkilöistä on itsekkin kirkon jäseniä ja vain osa viitehenkilöistä on kirkkoon kuulumattomia henkilöitä.

5 §. Jäsenrekisterin rekisterinpitäjät ja vastuut. Jäsenrekisterin henkilötietolain mukaisina rekisterinpitäjinä toimisivat seurakunnat ja keskusrekisterit. Voimassa olevan säännöksen mukaisesti päätöksentekovalta jäsenrekisterin pitämistä koskevissa asioissa kuuluu seurakunnassa kirkkoherralle ja keskusrekisterissä sen johtajalle.

Kirkkohallitus vastaisi jäsenrekisterin pidossa käytettävän valtakunnallisen tietojärjestelmän yleisestä toimivuudesta, tietohallinnosta ja tietoturvallisuudesta, rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä ja sähköisestä arkistoinnista. Seurakuntien, keskusrekisterien ja kirkkohallituksen kesken jäsenrekisterin pitoon liittyvä vastuu jakautuisi siten kuin kirkkolaissa tai muussa laissa säädetään.

Tietojärjestelmää saisi käyttää vain sellaisesta seurakunnan tai keskusrekisterin toimintapisteestä, joka olisi erikseen päätetty tietojärjestelmän käytön toimi- ja työpisteeksi. Käyttö esimerkiksi kotoa ja muulla kuin seurakunnan tai keskusrekisterin hankkimalla ja ylläpitämällä päätelaitteella olisi kielletty.

Kirkkojärjestyksen 18 luvun 5 §:n mukaan piispantarkastuksen yhteydessä toimitettavassa hallinnon ja talouden tarkastuksessa tarkastetaan seurakunnan kirkonkirjat, arkisto, hallinto, omaisuus ja taloudenhoito sekä seurakunnan hallussa olevat rahastot. Kirkonkirjojen tarkastukseen sisältyisi jatkossa jäsentietoturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyvien asioiden tarkastus. Tarkastuksen tuloksena myös seurakunnan tilintarkastajaa voitaisiin tarvittaessa kehottaa tekemään tai

teettämään tarkempi tietoturvaluuteen liittyvä tarkastus toimenpidesuosituksineen.

6 §. Jäsenrekisterin tietojen käsittely. Pykälässä määritellään toimivalta jäsenrekisterin tietojen käsittelyyn. Kullakin seurakunnalla ja keskusrekisterillä on vastuu ja toimivalta omien jäsentensä tietojen osalta. Päätoisvalta asiassa kuuluu seurakunnassa kirkkoherralle ja keskusrekisterissä sen johtajalle.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että evankelis-luterilaisen kirkon papin suorittamasta vihkimisestä voisi tallentaa tiedon jäsenrekisteriin muukin seurakunta kuin se, jonka jäseniä vihityt tai toinen heistä on. Tällöin tiedon voisi tallentaa myös esimerkiksi se seurakunta, jonka palveluksessa pappi on. Avioliittoasetuksen (820/1987) 10 §:n 2 momentin mukaan vihkijän on viipymättä ilmoitettava vihkimisestä väestötietojärjestelmään. Säännöksissä vihkimisen rekisteröintitoimivaltaa ei ole kytketty vihittyjen seurakuntaan. Vihkinyt pappi voi toteuttaa hänelle säädetyn velvollisuuden toimittamalla vihkimisilmoituksen rekisteröitäväksi jäsenrekisteriin muuhunkin kuin vihittyjen seurakuntaan. Jäsenrekisteristä vihkimistieto välittyy konekielisesti myös väestötietojärjestelmään.

Jäsenrekisteriin sisältyvien väestötietojen oikaisusta on kirkkolain 24 luvun 3 §:n 3 momentin mukaan voimassa, mitä väestötietolaissa säädetään, ja muiden kuin väestötietojen oikaisusta, mitä henkilötietolaissa säädetään.

7 §. Tietojen luovuttamisesta päättäminen. Toimivaltaa jäsentä koskevien tietojen luovuttamiseen ei ole rajoitettu pelkästään jäsenen seurakuntaan. Seurakunnat ja keskusrekisterit voisivat luovuttaa tietoja myös muiden seurakuntien jäsenistä. Tällainen luovuttamismahdollisuus edellyttää, että kirkkohallitus on ehdotetun 16 luvun 8 §:n nojalla myöntänyt seurakuntaan tai keskusrekisteriin jäsenrekisterin käyttäjälle tämän laajuisen käyttöoikeuden. Laajempien käyttöoikeuksien antaminen edellyttää, että on voitu varmistua käyttöoikeuden saajan ammattitaidosta ja koulutuksesta sekä hänen seurakuntansa tai keskusrekisterinsä tietoturvaluuteen asianmukaisuudesta. Yksittäisten tietojen luovuttaminen tapahtuisi todistuksena, ottee-

na tai jäljennöksenä. Seurakuntien ei ole mahdollista luovuttaa laajempia tietokokonaisuuksia niin sanottuna massaluovutuksena.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan säännöstyä siitä, että muusta kuin jäsenten yksittäisten tietojen luovuttamisesta sekä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tapahtuvasta tietojen luovuttamisesta päättää kirkkohallitus. Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 48 §:n mukaisesti jäsenrekisteristä voidaan luovuttaa ainoastaan jäsentä koskevia yksittäisiä tietoja. Väestötietojen luovuttamisessa on lisäksi noudatettava soveltuvin osin mainitun lain 4 luvun säännöksiä. Muiden kuin väestötietojen luovuttamista säätelee henkilötietolaki ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999). Teknisen käyttöyhteyden välityksellä tapahtuva tietojen luovuttaminen voi koskea lähinnä sellaisia tietoja, jotka lainsäädännön nojalla ovat julkisia.

8 §. Jäsenrekisterin käyttöoikeus sekä käyttöoikeus- ja lokirekisteri. Käyttöoikeus- ja lokirekisterin rekisterinpitäjänä toimisi kirkkohallitus. Pykälässä säädettäisiin myös käyttöoikeuden myöntäjästä. Seurakunnan kirkkoherra tai keskusrekisterin johtaja voisi päättää käyttöoikeuden myöntämisestä, kun kyse olisi pelkästään kyseisen seurakunnan tai keskusrekisterin jäsenten tietojen käsittelystä. Kirkkohallitus päättäisi laajempien käyttöoikeuksien myöntämisestä, joissa käyttäjällä olisi oikeus käsitellä myös muiden seurakuntien jäsenten tietoja. Kirkkohallituksessa käyttöoikeuden myöntäminen otettaisiin käsiteltäväksi kirkkoherran tai keskusrekisterin johtajan esityksestä. Käyttöoikeuksien hakeminen ja myöntäminen käsiteltäisiin toiminnallisesti tietojärjestelmän yhteydessä.

Päätettäessä käyttöoikeuksien myöntämisestä jäsenrekisterin tietojen käsittelyyn kirkkohallitus ottaisi myös huomioon seurakunnan tai keskusrekisterin tietoturvaluuteen tason. Tietoturvaluuteen vaatimukset määriteltäisiin tarkemmin 4 §:n perusteluissa mainitussa kirkon tietoturvaluuteen hallintajärjestelmässä.

Jäsenrekisterin käyttöoikeus olisi aina henkilökohtainen, ja käyttäjä tunnistettaisiin vahvasti eli salasanan tai PIN-koodin lisäksi

esimerkiksi sähköisen varmenteen sisältävällä sirukortilla.

Jäsenrekisterin käytön seuranta, valvontaa ja suojausta varten kirkkohallituksen olisi pidettävä jäsenrekisterin tietojen käsittelystä lokirekisteriä. Lokirekisteriin talletettaisiin käyttäjän tunnistetieto, käsittelyn tapahtumajankohta sekä käsitellyt tiedot tai tietoryhmät. Säännöksen mukaan rekisteriin tulisi tallettaa tieto siitä, kenen henkilön tietoja on käsitelty. Lisäksi tulisi käsittelytapahtumasta riippuen tallettaa kaikki käsitellyt tiedot tai ainakin tieto siitä, mitkä tietoryhmät ovat olleet käsiteltävinä. Säännös ei koskisi esimerkiksi niin sanottuja systeemilokeja tai muita teknisiä lokeja, jotka sisältävät vain tietojen käsittelyn teknistä hallintaa koskevaa informaatiota ja joissa ei käsitellä henkilötietoja.

Jos jäsentietojärjestelmän käytössä havaitaan rikkeitä, voidaan käyttäjän käyttöoikeuksia rajoittaa tai poistaa ne kokonaan joko kyseisen kirkkoherran tai keskusrekisterin johtajan taikka kirkkohallituksen päätöksellä. Käyttäjän työnantaja voi kohdistaa rikkeisiin syyllistyneeseen työ- ja virkasuhdelainsäädännön mahdollistamia sanktioita. Työnantaja tai kirkkohallitus jäsentietojärjestelmän yhtenä rekisterinpitäjänä voi tarvittaessa saattaa lainvastaisen menettelyn myös poliisille mahdollista rikostutkintaa varten.

Käyttöoikeus- ja lokirekistereillä on merkitystä väärinkäytösten ennaltaehkäisyssä ja selvittämisessä jälkikäteen. Tieto- ja viestintärikosten vanhenemisaika on enimmillään kaksi vuotta mutta virkarikosten viisi vuotta. Tämän vuoksi käyttöoikeusrekisteriin tallettujen tietojen säilytysajaksi ehdotetaan säädettäväksi viisi vuotta käyttöoikeuden päättymisestä lukien ja lokirekisteriin tallettujen tietojen säilytysajaksi viisi vuotta tallettamisajankohtaa seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.

Käyttöoikeusrekisterin ja lokirekisterin tietojen käsittelyä säätelevät virnaomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain ja henkilötietolain säännösten lisäksi mahdollisten muiden, henkilötietojen suojaamiseksi säädettyjen lakien säännökset. Rekisterien tietojen käsittelystä ei siten ole tarvetta säätää erikseen kirkkolaissa.

Oikeusministeriö on lausunnossaan katsonut, että kirkkolaissa ei tulisi tässä vaiheessa

säätää käyttöoikeus- ja lokirekistereistä, koska oikeusministeriössä on valmisteilla viranomaisten julkisuudesta annetun lain 36 §:n nojalla annettava asetus tietoturvallisuudesta valtiorhallinnossa. Koska oikeusministeriön mainitseman lainsäädäntöhankkeen sisältö ja aikataulu olivat kirkolliskokouskäsittelyn aikana vielä täsmentymättömät, kirkolliskokous katsoi aiheelliseksi sisällyttää ehdotukseensa käyttöoikeus- ja lokirekisteriä koskevan säännöksen. Asiaa voidaan tarvittaessa arvioida myöhemmin uudelleen.

9 §. Manuaalisten kirkonkirjojen rekisterinpitäjä ja tietojen käsittely. Pykälässä säädettäisiin manuaalisten kirkonkirjojen rekisterinpitäjästä, kirkkoherran ja keskusrekisterin toimivallasta ja tietojen luovuttamisesta. Manuaalisten kirkonkirjojen osalta toimivalta ja rekisterinpitäjätehtävät vastaisivat voimassa olevan lain säännöksiä.

Manuaalisten kirkonkirjojen tietojen virheiden oikaisusta on säännös kirkkolain 24 luvun 3 §:n 3 momentissa. Tämän säännöksen mukaisesti kirkonkirjoihin sisältyvien väestötietojen oikaisusta on voimassa, mitä väestötietolaissa säädetään, ja muiden kuin väestötietojen oikaisusta on voimassa, mitä henkilötietolaissa säädetään.

10 §. Muuta henkilöä kuin jäsentä koskevat tiedot. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi niin sanottuja viitehenkilöitä koskevista tiedoista. Uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 5 §:n mukaan uskontokunnan jäsenrekisteriin voidaan tallettaa tiedot jäsenen perheoikeudellisesta asemasta, jäsenen puolison nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika sekä jäsenen huollossa olevan alaikäisen lapsen nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika. Edellytyksenä on, että tiedot ovat uskontokunnan toiminnan ja hallinnon kannalta tarpeellisia.

Viitehenkilöiden rekisteröintiä myös kirkon jäsentietojärjestelmään voidaan pitää perusteltuna silloin, kun siihen on joko kirkon omaan toimintaan tai kirkon viranomaistehäviin liittyvä syy. Tietoja tarvitaan muun muassa avioliiton esteiden tutkinnassa sekä virkatodistusten, sukuselvitysten ja muiden vastaavien todistusten antamisessa väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 48 §:n nojalla. Viitehenkilö voi olla kirkon jäsenen

aviopuoliso, lapsi tai vanhempi. Kirkkoon kuulumattoman henkilön tietojen tallennus liittyy aina kirkon jäsenen, joten kirkkoon kuulumaton voi esiintyä rekisterissä ainoastaan viitehenkilönä.

11 §. Kirkkohallituksen määräykset. Ehdotettuun pykälään koottaisiin kirkkohallituksen toimivaltaa koskevat säännökset. Kirkkohallitus antaisi tarkempia määräyksiä jäsenrekisterin yleisestä toimivuudesta, tietohallinnosta ja tietoturvallisuudesta sekä rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä. Kirkkohallitus antaisi määräyksiä myös kirkonkirjojen sekä seurakunnan ja seurakuntayhtymän arkistoon kuuluvien muiden asiakirjojen järjestämisestä, säilyttämisestä ja hävittämisen edellytyksistä.

Lisäksi pykälässä säädettäisiin kirkkohallituksen toimivallasta määrätä tietojen luovuttamisesta perittävät maksut.

12 §. Kirkonkirjojen ja muiden asiakirjojen säilyttäminen ja tallettaminen. Voimassa olevan kirkkolain nojalla kirkkohallitus on määritellyt kirkonkirjat ja niiden tiedot pysyvästi säilytettäväksi. Ehdotetun pykälän 1 momentissa kirkonkirjat säädettäisiin säilytettäväksi pysyvästi. Kirkkohallitukselle annettaisiin kuitenkin toimivalta antaa pysyvän säilyttämisen säännöstä poikkeavia määräyksiä.

Sekä manuaalisia kirkonkirjoja että jäsenrekisteriä käytetään hyödyksi seurakuntien hallinnossa ja viranomaistehtävien hoidossa. Tehtävien päätösten perustana käytetään kirkonkirjojen jäsentietoja. Seurakunnille kuuluu lakisääteisenä tehtävänä koko maan osalta hautaustoimen hoitaminen. Tässä toiminnassa tarvitaan myös vanhoja tietoja hautaoukkuksien ja hautapaikkaoikeuksien hallinnoinnissa. Kirkon jäsenen oikeusasemaan vaikuttavat kirkkolainsäädännön nojalla esimerkiksi sellaiset toimitukset ja niitä koskevat tiedot kuin kaste, rippikoulu ja konfirmaatio, joten näiden tietojen säilyttäminen on tärkeää. Samoin kirkonkirjoista on luovutettu ja tullaan luovuttamaan tietoja sekä jäsenelle itselleen että myös muille soveltaen väestötietolainsäädännön säännöksiä. Virkatodistusta käytetään erilaisten hallinnollisten ja oikeudellisten toimien hoitamisessa. Kirkonkirjojen tietojen säilyttäminen on siten välttämätöntä sekä jäsenen oman oikeusturvan

että seurakunnan ja keskusrekisterin oikeusturvan kannalta.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan jäsenrekisterin pysyvästi säilytettävien tietojen säilyttäminen (sähköinen arkistointi) voidaan antaa myös ulkopuolisen palveluntarjoajan hoidettavaksi sen mukaan kuin kirkkohallitus asiasta päättää. Kirkkohallitus päättäisi myös tietojen siirtämisen yksityiskohdista.

Kansallisarkiston lausunnon mukaan arkistolaitos suunnittelee sähköisten asiakirjojen säilytys- ja palvelujärjestelmää, jossa valtionhallinnon asiakirjojen lisäksi voitaisiin säilyttää myös kuntasektorin ja evankelis-luterilaisen kirkon pysyvästi säilytettäviä sähköisiä asiakirjoja. Arkistolaitoksen suunnittelema sähköinen arkistointipalvelu voisi olla varteenotettava vaihtoehto jäsentietojärjestelmän tietojen pysyvään säilyttämiseen.

13 §. Ilmoitusvelvollisuus. Ehdotetun pykälän 1 momentti koskee papin ilmoitusvelvollisuutta silloin, kun hän kastaa tai siunaa henkilön, joka ei kuulu hänen seurakuntaansa. Kirkon sisäinen ilmoitusvelvollisuus pystytään hoitamaan jäsenrekisterin avulla, kun rekisteri on valtakunnallinen ja kaikkien seurakuntien käytössä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että avioliittoon vihkimisestä tehtävästä ilmoituksesta säädetään erikseen.

14 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Uskontokuntien jäsenrekistereistä annetussa laissa on määritelty, mitä tietoja jäsenrekisteriin talletetaan. Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelusta annetun lain 42 §:n mukaan väestötietojärjestelmään talletettuja tietoja jäsenyydestä uskonnollisessa yhdyskunnassa voidaan luovuttaa muun muassa sille yhdyskunnalle, jonka jäsen henkilö on.

Kun jäsentietojärjestelmän tietoja käytetään seurakunnan tai seurakuntayhtymän omassa toiminnassa, tietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Kun seurakunta tai seurakuntayhtymä luovuttaa jäsentietojärjestelmästä sivullisille sellaisia tietoja, jotka ovat myös väestötietojärjestelmän tietoja, sovelletaan väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelusta annettua lakia. Lain 48 §:stä ilmenee, millaisia

väestötietojärjestelmään merkittviä tietoja seurakunnilla on oikeus luovuttaa jäsenistään. Sellaisten jäsenrekisterissä olevien tietojen luovuttamiseen, jotka eivät ole väestötietoja, sovelletaan puolestaan henkilötietolain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

Lisäksi on huomattava, että jäsenrekisterin käyttöön ja tietojen luovuttamiseen liittyvä virheellinen menettely voi tulla rangaistavaksi henkilötietolain tai rikoslain (39/1889) 38 luvun (tieto- ja viestintärikokset) ja 40 luvun (virkarikokset) säännösten mukaan.

25 luku. Täydentäviä säännöksiä

12 §. *Seurakunnat, joilla on erityisiä oikeuksia.* Voimassa olevan kirkkolain 25 luvun 12 §:n 2 momentissa on viittaus kirkkolain 16 luvun 2 §:n 2 momenttiin. Koska kirkkoherralle kuuluvasta kirkonkirjojen pitämistä koskevasta päätöksenteosta ehdotetaan säädettäväksi useissa kirkkolain 16 luvun pykälissä, viittaussäännös on tarkoituksenmukaista muuttaa koskemaan koko 16 luku.

2 Tarkemmat säännökset

Samassa yhteydessä tähän esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen kanssa kirkolliskokous päätti muuttaa kirkkojärjestyksen 16 luvun, jossa säädetään tarkemmin kirkonkirjoista ja seurakunnan arkistosta. Kirkolliskokouksen päätöksen mukaan kirkkojärjestyksen 16 luvun muutos tulee voimaan samana päivänä kuin tässä esityksessä ehdotettu laki.

3 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2011 alkupuoliskolla, jolloin uusi tietojärjestelmä valmistuu.

Koska jäsentietojärjestelmää on tarkoitus testata niin sanotuissa pilottiseurakunnissa,

lakiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin voidaan ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa. Lisäksi ehdotetaan siirtymäsäännöstä tietojen siirtämisestä seurakuntien ja keskusrekistereiden järjestelmistä kirkon yhteiseen jäsentietojärjestelmään.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Esitys on merkityksellinen perustuslain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettujen henkilö tietojen suojan kannalta. Henkilötietojen suoja kirkon yhteisessä jäsentietojärjestelmässä määräytyisi pääosin henkilötietolain, väestötietolain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti. Ehdotetut kirkkolain säännökset täydentäisivät tätä sääntelyä.

Esityksessä on pyritty ottamaan kirkkolain tasolle säännökset sellaisista henkilö tietojen suojaa koskevista asioista, jotka perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan ovat lain tasolla säädettäviä asioita. Kirkkojärjestykseen otettaisiin täsmäntäviä säännöksiä rekisterin tietosisällöstä, tietojen luovuttamismenettelystä ja tietojen säilyttämisestä.

Ehdotetun kirkkolain 16 luvun 11 §:n 3 momentin mukaan kirkkohallitus voi määrätä tiettyjen tietojen tai asiakirjojen osalta, että niitä ei ole säilytettävä pysyvästi. Vaikka säilytysajoista tulee lähtökohtaisesti säätää lain tasolla, kirkolliskokouksen lakivaliokunta on katsonut, että tietyissä tapauksissa säilytysajan lyhentäminen on mahdollista hallinnollisella päätöksellä. Se, että tiedot tai asiakirjat poistetaan järjestelmästä sen sijaan, että ne säilytettäisiin pysyvästi, ei tällaisissa tapauksissa huononna rekisteröityjen oikeusturvaa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kirkkolain 16 luvun ja 25 luvun 12 §:n muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 16 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja 25 luvun 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1473/2001, seuraavasti:

16 luku

Kirkonkirjat ja seurakunnan arkisto

1 §

Kirkonkirjat

Kirkonkirjoja ovat:

1) kirkon yhteinen jäsenrekisteri (*jäsenrekisteri*), jota ylläpidetään automaattisen tietojenkäsittelyn avulla;

2) manuaaliset kirkonkirjat.

Manuaalisia kirkonkirjoja ovat ennen vuotta 2005 pidetyt perhelehdet ja luettelot kastetuista, rippikoulun käyneistä ja konfirmoiduista sekä henkilöistä, joiden avioliiton esteistä on toimitettu tutkinta, avioliittoon vihityistä, kuolleista ja haudatuista, muuttaneista, kirkosta eronneista ja kirkkoon liittyneistä. Manuaalisia kirkonkirjoja ovat myös ennen uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain (614/1998) voimaantuloa pidetyt kirkolliset väestörekisterit ja niihin kuuluvat asiakirjat.

Tiedot, jotka on siirretty manuaalisista kirkonkirjoista jäsenrekisteriin, ovat osa jäsenrekisteriä.

2 §

Kirkonkirjojen käyttötarkoitus

Kirkonkirjojen tietoja käytetään seurakuntien ja seurakuntayhtymien omassa toiminnassa ja hallinnossa sekä kirkon jäsenten oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi.

Seurakunnat ja seurakuntayhtymät saavat käyttää kirkonkirjojen tietoja niille tämän tai muun lain mukaan säädettyjen tai määrättyjen tehtävien ja velvoitteiden hoitamisessa.

Kirkkohallitus saa käyttää jäsenrekisterin tietoja tilastojen laatimista ja kirkon toimintaan liittyvien tutkimusten tekemistä varten. Tuomiokapituli saa käyttää jäsenrekisterin tietoja kirkollisiin vaaleihin, äänioikeuteen ja vaalikelpoisuuteen, virantäyttöön sekä papiksi vihkimiseen liittyvissä tehtävissään.

Seurakunnat voivat järjestää kirkonkirjojen pitämisen yhteisenä keskusrekisterinä. Yhteisen keskusrekisterin järjestämisestä säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä.

3 §

Keskusrekisteri

Jäsenrekisteriin talletetaan kirkon jäsenistä uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 4 ja 5 §:n mukaiset tiedot sekä tämän luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot.

4 §

Jäsenrekisterin tietosisältö

Uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 5 §:n 6 ja 7 kohdassa tarkoitetuista tiedoista säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä.

5 §

Jäsenrekisterin rekisterinpitäjät ja vastuut

Rekisterinpitäjinä ovat seurakunnat ja keskusrekisterit. Jäsenrekisterin pitämistä koskevista asioista päättää seurakunnassa kirkkoherra ja keskusrekisterissä sen johtaja.

Kirkkohallitus vastaa jäsenrekisterin yleisestä toimivuudesta, tietohallinnosta ja tietoturvallisuudesta, rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä ja sähköisestä arkistoinnista.

Vastuu jäsenrekisteristä jakautuu seurakuntien, keskusrekisterien ja kirkkohallituksen kesken siten kuin tässä laissa tai muussa laissa säädetään.

6 §

Jäsenrekisterin tietojen käsittely

Seurakunnan jäsentä koskevan tiedon käsittelystä päättää ja tiedon virheettömyydestä vastaa seurakunnassa kirkkoherra ja keskusrekisterissä sen johtaja, jollei tästä laista muuta johdu.

Tiedon kirkollisesta vihkimisestä voi jäsenrekisteriin tallettaa muikin seurakunta tai keskusrekisteri kuin se, jonka jäseniä vihityt ovat tai toinen heistä on.

7 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Jäsenrekisteriin talletettujen kirkon jäsenten yksittäisten tietojen luovuttamisesta todistuksena, otteena tai jäljennöksenä päättää kirkkoherra tai keskusrekisterin johtaja.

Muusta kuin jäsenten yksittäisten tietojen luovuttamisesta sekä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tapahtuvasta tietojen luovuttamisesta päättää kirkkohallitus. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset tietojen käytöstä ja suojauksesta.

8 §

Jäsenrekisterin käyttöoikeus sekä käyttöoikeus- ja lokirekisteri

Kirkkohallitus päättää käyttöoikeuksien myöntämisestä jäsenrekisterin tietojen käsittelyyn. Seurakunnan kirkkoherra voi päättää käyttöoikeuden myöntämisestä seurakunnan jäseniä koskevien tietojen käsittelyyn. Keskusrekisterin johtaja voi päättää käyttöoikeuden myöntämisestä keskusrekisteriin kuuluvien seurakuntien jäseniä koskevien tietojen käsittelyyn.

Kirkkohallituksen on pidettävä käyttöoikeuksien hallintaa varten käyttöoikeusrekisteriä niistä henkilöistä, joille on myönnetty oikeus jäsenrekisterin tietojen käsittelyyn. Käyttöoikeusrekisteriin talletetaan käyttäjän nimi, henkilötunnus, käyttäjätunnus ja organisaatio sekä käyttöoikeuden sisältöä ja laajuutta koskevat tiedot sekä käyttöoikeuspäätöstä koskevat tiedot.

Kirkkohallituksen on pidettävä jäsenrekisterin tietojen käsittelystä käytön seurantaa, valvontaa ja suojausta varten lokirekisteriä. Lokirekisteriin talletetaan käyttäjän käyttäjätunnus, käsittelyn tapahtuma-ajankohta sekä käsitellyt tiedot tai tietoryhmät.

Kirkkohallituksen on säilytettävä käyttöoikeusrekisteriin talletetut tiedot viisi vuotta käyttöoikeuden päättymisestä lukien ja lokirekisteriin talletetut tiedot viisi vuotta niiden tallettamisajankohtaa seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.

9 §

Manuaalisten kirkonkirjojen rekisterinpitäjä ja tietojen käsittely

Manuaalisten kirkonkirjojen rekisterinpitäjä on seurakunta tai keskusrekisteri.

Seurakunnassa kirkkoherra ja keskusrekisterissä sen johtaja päättää manuaalisten kirkonkirjojen tietojen luovuttamisesta, virheiden oikaisemisesta ja kirkonkirjojen muusta pitämisestä.

10 §

Muuta henkilöä kuin jäsentä koskevat tiedot

Mitä tässä luvussa säädetään jäseniä koskevista tiedoista, sovelletaan myös sellaisen muun henkilön tietoihin, jotka on merkitty jäsenrekisteriin uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 5 §:n 3, 4 ja 5 kohdan nojalla.

11 §

Kirkkohallituksen määräykset

Kirkkohallitus antaa tarkempia määräyksiä: 1) jäsenrekisterin yleisestä toimivuudesta, tietohallinnosta ja tietoturvallisuudesta sekä rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä; 2) kirkonkirjojen sekä seurakunnan ja seurakuntayhtymän arkistoon kuuluvien muiden asiakirjojen järjestämisestä, säilyttämisestä sekä hävittämisen edellytyksistä.

Kirkkohallitus määrää tietojen luovuttamisesta seurakunnalle ja keskusrekisterille perittävän maksun.

12 §

Kirkonkirjojen ja muiden asiakirjojen säilyttäminen ja tallettaminen

Kirkonkirjat säilytetään pysyvästi, jollei kirkkohallitus tämän luvun 11 §:n 1 momentin nojalla erikseen tiettyjen tietojen tai asiakirjojen osalta toisin määrää.

Manuaalisia kirkonkirjoja sekä seurakunnan ja seurakuntayhtymän arkistoon kuuluvia muita asiakirjoja voidaan tallettaa arkistolaitokseen. Tallettamisesta säädetään kirkkojärjestyksessä. Talletetut asiakirjat pysyvät edelleen seurakunnan ja seurakuntayhtymän omaisuutena.

Pysyvästi säilytettävien jäsenrekisteritietojen säilyttäminen voidaan antaa myös ulkopuolisen palveluntarjoajan hoidettavaksi siten kuin kirkkohallitus päättää.

13 §

Ilmoitusvelvollisuus

Jos pappi kastaa tai siunaa hautaan henkilön, joka ei kuulu hänen seurakuntaansa, on hänen välittömästi toimituksen suoritettuaan ilmoitettava siitä sille seurakunnalle tai uskontokunnalle, jonka jäseneksi kyseinen henkilö tulee tai jonka jäsen hän oli. Ilmoituksen tulee sisältää ainakin nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika, tieto alaikäisen kastetun lapsen huoltajista sekä tieto toimituksesta ja sen ajankohdasta.

Avioliittoon vihkimisestä tehtävästä ilmoituksesta säädetään erikseen.

14 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelystä säädetään lisäksi henkilötietolaisa (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009).

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

12 §

Seurakunnat, joilla on erityisiä oikeuksia

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston anomuksesta antaa 1 momentissa tarkoitettulle seurakunnalle määräajaksi luvan hankkia papilliset palvelut papin virkaa täyttämättä. Tuomiokapituli voi painavasta syystä peruuttaa luvan kesken määräajan. Tuomiokapituli määrää myönnetyn luvan ajaksi kirkonkirjoihin perehtyneen seurakunnan viranhaltijan huolehtimaan kirkkoherralle 16 luvun nojalla kuuluvasta kirkonkirjojen pitämistä koskevasta päätöksenteosta. Tuomiokapituli antaa tarkempia ohjeita tämän momentin soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Seurakunnittain ja keskusrekistereittäin pidettyjen jäsentietojärjestelmien tiedot siirretään ennen tämän lain voimaantuloa jäsenre-

kisteriin. Kirkkohallitus antaa tarkemmat määräykset tietojen siirtämisestä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Henna Virkkunen*

Laki**kirkkolain 16 luvun ja 25 luvun 12 §:n muuttamisesta**

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 16 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja 25 luvun 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1473/2001, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

16 luku

16 luku

Kirkonkirjat ja seurakunnan arkisto**Kirkonkirjat ja seurakunnan arkisto**

1 §

1 §

*Kirkonkirjat**Kirkonkirjat*

Kirkonkirjoja ovat

Kirkonkirjoja ovat:

1) uskontokuntien jäsenrekistereistä annetussa laissa (614/1998) tarkoitetut jäsenrekisterit;

1) *kirkon yhteinen jäsenrekisteri (**jäsenrekisteri**), jota ylläpidetään automaattisen tietojenkäsittelyn avulla;*

2) luettelot kastetuista, rippikoulun käyneistä ja konfirmoiduista sekä henkilöistä, joiden avioliiton esteistä on toimitettu tutkinta, avioliittoon vihityistä, kuolleista ja haudatuista, muuttaneista sekä kirkosta eronneista ja kirkkoon liittyneistä; sekä

2) *manuaaliset kirkonkirjat.*

3) ennen 1 kohdassa mainitun lain voimaantuloa pidetyt kirkolliset väestörekisterit ja niihin kuuluvat asiakirjat.

Manuaalisia kirkonkirjoja ovat ennen vuotta 2005 pidetyt perhelehdet ja luettelot kastetuista, rippikoulun käyneistä ja konfirmoiduista sekä henkilöistä, joiden avioliiton esteistä on toimitettu tutkinta, avioliittoon vihityistä, kuolleista ja haudatuista, muuttaneista, kirkosta eronneista ja kirkkoon liittyneistä. Manuaalisia kirkonkirjoja ovat myös ennen uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain (614/1998) voimaantuloa pidetyt kirkolliset väestörekisterit ja niihin kuuluvat asiakirjat.

Tiedot, jotka on siirretty manuaalisista kirkonkirjoista jäsenrekisteriin, ovat osa jäsenrekisteriä.

2 §

2 §

*Kirkonkirjojen pitäminen**Kirkonkirjojen käyttötarkoitus*

Seurakuntien kirkkoherranvirastot ja kes-

Kirkonkirjojen tietoja käytetään seurakun-

kusrekisterit pitävät kirkonkirjoja noudattaen, mitä niistä tässä tai muussa laissa säädetään taikka niiden nojalla säädetään tai määrätään.

Päätöksenteko kirkonkirjojen pitämistä koskeissa asioissa kuuluu kirkkoherralle tai, jos seurakunnilla on yhteinen keskusrekisteri, sen johtajalle.

Kirkonkirjoista tapahtuvasta tietojen luovuttamisesta ja virheiden oikaisusta on 24 luvun 3 §:n 3 momentin ohella voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

tien ja seurakuntayhtymien omassa toiminnassa ja hallinnossa sekä kirkon jäsenten oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi.

Seurakunnat ja seurakuntayhtymät saavat käyttää kirkonkirjojen tietoja niille tämän tai muun lain mukaan säädettyjen tai määrättyjen tehtävien ja velvoitteiden hoitamisessa.

Kirkkohallitus saa käyttää jäsenrekisterin tietoja tilastojen laatimista ja kirkon toimintaan liittyvien tutkimusten tekemistä varten. Tuomiokapituli saa käyttää jäsenrekisterin tietoja kirkollisiin vaaleihin, äänioikeuteen ja vaalikelpoisuuteen, virantäyttöön sekä papiksi vihkimiseen liittyvissä tehtävissään.

2 a §

(ks. 16 luvun 11 §)

Kirkkohallituksen toimivalta

Kirkkohallitus antaa tarkempia määräyksiä kirkonkirjojen pitämisestä ja vahvistaa niistä luovutettavista tiedoista seurakunnalle tulevan maksun.

2 b §

(ks. 16 luvun 13 §:n 1 mom.)

Ilmoitusvelvollisuus

Jos pappi kastaa tai siunaa hautaan henkilön, joka ei kuulu hänen seurakuntaansa, on hänen välittömästi toimituksen suoritettuaan ilmoitettava siitä sille seurakunnalle tai uskontokunnalle, jonka jäseneksi kyseinen henkilö tulee tai jonka jäsen hän oli. Ilmoituksen tulee sisältää ainakin nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika, tieto alaikäisen kastetun lapsen huoltajista sekä tieto toimituksesta ja sen ajankohdasta.

3 §

3 §

*Asiakirjojen säilyttäminen ja tallettaminen***Keskusrekisteri**

Tarkemmat määräykset kirkonkirjojen ja seurakunnan arkistoon kuuluvien muiden asiakirjojen järjestämisestä, säilyttämisestä sekä hävittämisen edellytyksistä antaa kirkkohallitus.

Seurakunnat voivat järjestää kirkonkirjojen pitämisen yhteisenä keskusrekisterinä. Yhteisen keskusrekisterin järjestämisestä säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä.

Vanhoja kirkonkirjoja ja seurakunnan arkistoon kuuluvia muita asiakirjoja voidaan tallettaa yleisarkistoon, niin kuin siitä erikseen on

(ks. 16 luvun 12 §:n 2 mom.)

säädetty tai määrätty. Talletetut asiakirjat pysyvät edelleen seurakunnan omaisuutena.

4 §

Jäsenrekisterin tietosisältö

Jäsenrekisteriin talletetaan kirkon jäsenistä uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 4 ja 5 §:n mukaiset tiedot sekä tämän luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot.

Uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 5 §:n 6 ja 7 kohdassa tarkoitetuista tiedoista säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä.

5 §

Jäsenrekisterin rekisterinpitäjät ja vastuut

Rekisterinpitäjinä ovat seurakunnat ja keskusrekisterit. Jäsenrekisterin pitämistä koskevista asioista päättää seurakunnassa kirkkoherra ja keskusrekisterissä sen johtaja.

Kirkkohallitus vastaa jäsenrekisterin yleisestä toimivuudesta, tietohallinnosta ja tietoturvasuudesta, rekisteritoimintojen yhteistyöstä ja sähköisestä arkistoinnista.

Vastuu jäsenrekisteristä jakautuu seurakuntien, keskusrekisterien ja kirkkohallituksen kesken siten kuin tässä laissa tai muussa laissa säädetään.

6 §

Jäsenrekisterin tietojen käsittely

Seurakunnan jäsentä koskevan tiedon käsittelystä päättää ja tiedon virheettömyydestä vastaa seurakunnassa kirkkoherra ja keskusrekisterissä sen johtaja, jollei tästä laista muuta johdu.

Tiedon kirkollisesta vihkimisestä voi jäsenrekisteriin tallettaa muikin seurakunta tai keskusrekisteri kuin se, jonka jäseniä vihityt ovat tai toinen heistä on.

7 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Jäsenrekisteriin talletettujen kirkon jäsenten yksittäisten tietojen luovuttamisesta todistuksena, otteena tai jäljennöksenä päättää kirkkoherra tai keskusrekisterin johtaja.

Muusta kuin jäsenten yksittäisten tietojen luovuttamisesta sekä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tapahtuvasta tietojen luovuttamisesta päättää kirkkohallitus. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset tietojen käytöstä ja suojauksesta.

8 §

Jäsenrekisterin käyttöoikeus sekä käyttöoikeus- ja lokirekisteri

Kirkkohallitus päättää käyttöoikeuksien myöntämisestä jäsenrekisterin tietojen käsittelyyn. Seurakunnan kirkkoherra voi päättää käyttöoikeuden myöntämisestä seurakunnan jäseniä koskevien tietojen käsittelyyn. Keskusrekisterin johtaja voi päättää käyttöoikeuden myöntämisestä keskusrekisteriin kuuluvien seurakuntien jäseniä koskevien tietojen käsittelyyn.

Kirkkohallituksen on pidettävä käyttöoikeuksien hallintaa varten käyttöoikeusrekisteriä niistä henkilöistä, joille on myönnetty oikeus jäsenrekisterin tietojen käsittelyyn. Käyttöoikeusrekisteriin talletetaan käyttäjän nimi, henkilötunnus, käyttäjätunnus ja organisaatio sekä käyttöoikeuden sisältöä ja laajuutta koskevat tiedot sekä käyttöoikeuspäätöstä koskevat tiedot.

Kirkkohallituksen on pidettävä jäsenrekisterin tietojen käsittelystä käytön seurantaa, valvontaa ja suojausta varten lokirekisteriä. Lokirekisteriin talletetaan käyttäjän käyttäjätunnus, käsittelyn tapahtuma-ajankohta sekä käsitellyt tiedot tai tietoryhmät.

Kirkkohallituksen on säilytettävä käyttöoikeusrekisteriin talletetut tiedot viisi vuotta käyttöoikeuden päättymisestä lukien ja lokirekisteriin talletetut tiedot viisi vuotta niiden tallettamisajankohtaa seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.

9 §

Manuaalisten kirkonkirjojen rekisterinpitäjä ja tietojen käsittely

Manuaalisten kirkonkirjojen rekisterinpitäjä on seurakunta tai keskusrekisteri.

Seurakunnassa kirkkoherra ja keskusrekisterissä sen johtaja päättää manuaalisten kirkonkirjojen tietojen luovuttamisesta, virheiden oikaisemisesta ja kirkonkirjojen muusta pitämisestä.

10 §

Muuta henkilöä kuin jäsentä koskevat tiedot

Mitä tässä luvussa säädetään jäseniä koskevista tiedoista, sovelletaan myös sellaisen muun henkilön tietoihin, jotka on merkitty jäsenrekisteriin uskontokuntien jäsenrekistereistä annetun lain 5 §:n 3, 4 ja 5 kohdan nojalla.

11 §

Kirkkohallituksen määräykset

(ks. 16 luvun 2 a §)

Kirkkohallitus antaa tarkempia määräyksiä:

1) jäsenrekisterin yleisestä toimivuudesta, tietohallinnosta ja tietoturvallisuudesta sekä rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä;

2) kirkonkirjojen sekä seurakunnan ja seurakuntayhtymän arkistoon kuuluvien muiden asiakirjojen järjestämisestä, säilyttämisestä sekä hävittämisen edellytyksistä.

Kirkkohallitus määrää tietojen luovuttamisesta seurakunnalle ja keskusrekisterille perittävän maksun.

12 §

Kirkonkirjojen ja muiden asiakirjojen säilyttäminen ja tallettaminen

Kirkonkirjat säilytetään pysyvästi, jollei kirkkohallitus tämän luvun 11 §:n 1 momen-

(ks. 16 luvun 3 §:n 2 mom.)

tin nojalla erikseen tiettyjen tietojen tai asiakirjojen osalta toisin määrää.

Manuaalisia kirkonkirjoja sekä seurakunnan ja seurakuntayhtymän arkistoon kuuluvia muita asiakirjoja voidaan tallettaa arkistolaitokseen. Tallettamisesta säädetään kirkkojärjestyksessä. Talletetut asiakirjat pysyvät edelleen seurakunnan ja seurakuntayhtymän omaisuutena.

Pysyvästi säilytettävien jäsenrekisteritietojen säilyttäminen voidaan antaa myös ulkopuolisen palveluntarjoajan hoidettavaksi siten kuin kirkkohallitus päättää.

13 §

Ilmoitusvelvollisuus

(ks. 16 luvun 2 b §)

Jos pappi kastaa tai siunaa hautaan henkilön, joka ei kuulu hänen seurakuntaansa, on hänen välittömästi toimituksen suoritettuaan ilmoitettava siitä sille seurakunnalle tai uskontokunnalle, jonka jäseneksi kyseinen henkilö tulee tai jonka jäsen hän oli. Ilmoituksen tulee sisältää ainakin nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika, tieto alaikäisen kastetun lapsen huoltajista sekä tieto toimituksesta ja sen ajankohdasta.

Avioliittoon vihkimisestä tehtävästä ilmoituksesta säädetään erikseen.

14 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelystä säädetään lisäksi henkilötietolaissa (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009) säädetään.

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

12 §

Seurakunnat, joilla on erityisiä oikeuksia

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston anomuksesta antaa 1 momentissa tarkoitettulle seurakunnalle määräajaksi luvan hankkia papilliset palvelut papin virkaa täyttämättä. Tuomiokapituli voi painavasta syystä peruuttaa luvan kesken määräajan. Tuomiokapituli määrää myönnetyn luvan ajaksi kirkonkirjoihin perehtyneen seurakunnan viranhaltijan huolehtimaan kirkkoherralle 16 luvun 2 §:n 2 momentin nojalla kuuluvasta kirkonkirjojen pitämistä koskevasta päätöksenteosta. Tuomiokapituli antaa tarkempia ohjeita tämän momentin soveltamisesta

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

12 §

Seurakunnat, joilla on erityisiä oikeuksia

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston anomuksesta antaa 1 momentissa tarkoitettulle seurakunnalle määräajaksi luvan hankkia papilliset palvelut papin virkaa täyttämättä. Tuomiokapituli voi painavasta syystä peruuttaa luvan kesken määräajan. Tuomiokapituli määrää myönnetyn luvan ajaksi kirkonkirjoihin perehtyneen seurakunnan viranhaltijan huolehtimaan kirkkoherralle 16 luvun nojalla kuuluvasta kirkonkirjojen pitämistä koskevasta päätöksenteosta. Tuomiokapituli antaa tarkempia ohjeita tämän momentin soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Seurakunnittain ja keskusrekistereittäin pidettyjen jäsentietojärjestelmien tiedot siirretään ennen tämän lain voimaantuloa jäsenrekisteriin. Kirkkohallitus antaa tarkemmat määräykset tietojen siirtämisestä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
